



Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2017

EALAÍN

Stair agus Léirthuisctint na hEalaíne

Gnáthleibhéal

Tá 150 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 37.5% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

Déardaoin, 15 Meitheamh

Tráthnóna, 2:00 – 4:30

Treoracha

Freagair **trí** cheist mar seo a leanas: ceist amháin as Roinn I (An Ealaín in Éirinn), ceist amháin as Roinn II (Ealaín na hEorpa 1000 AD - An Lá Inniu) agus ceist amháin as Roinn III (Léirthuisctint na hEalaíne).

Tá na ceisteanna uile ar cómharc (50).

Ba chóir sceitsí agus léaráidí a úsáid de réir mar is cuí chun do chuid pointí a léiriú.

Déan tagairt, de réir mar a chuirtear sin in iúl, do **na léaráidí atá ar an mbileog a ghabhann leis an bpáipéar seo**.

Roinn I – An Ealaín in Éirinn

1. Is sampla é **Brú na Bóinne**, *atá léirithe ar an mbileog leis seo*, de shéadchomhartha réamh-Chríostaí.
Freagair (a), (b) agus (c).
 - (a) Cén fheidhm a bhí leis?
 - (b) Déan cur síos agus plé ar shuíomh Bhrú na Bóinne agus mínigh cén fáth ar tógadh ar an láthair sin é.
 - (c) Déan cur síos agus plé achomair ar an maisiúchán ar **cheann** de phríomhghnéithe an séadchomhartha.*Léirigh do fhreagra.*

2. Tá “**Cros Charn Domhnach**”, Co. Dhún na nGall, *léirithe ar an mbileog leis seo*.
Freagair (a), (b) agus (c).
 - (a) Cén fheidhm a bhí léi?
 - (b) Déan cur síos agus plé ar an dóigh a ndearnadh an chros agus bíodh tagairt agat dá struchtúr agus dá cruth.
 - (c) Déan cur síos agus plé achomair ar an tsnoíodóireacht ar an chros.*Léirigh do fhreagra.*

3. Tá “**Leabhar Cheanannais**” ar cheann de na seoda ealaíne is cáiliúla in Éirinn.
Freagair (a), (b) agus (c).
 - (a) Cén fheidhm a bhí leis?
 - (b) Déan cur síos agus plé ar na hábhair agus ar na teicnící a úsáideadh chun Leabhar Cheanannais a dhéanamh.
 - (c) Déan cur síos agus plé achomair ar an maisiú i Leabhar Cheanannais.*Léirigh do fhreagra.*

4. Roghnaigh foirgneamh Seoirseach **amháin** a ndearna tú staidéar air agus freagair (a), (b) agus (c).
 - (a) Ainmnigh an foirgneamh agus a ailtire(i).
 - (b) Déan cur síos agus plé ar an bhfoirgneamh a roghnaigh tú agus bíodh tagairt agat don suíomh agus don struchtúr.
 - (c) Déan cur síos agus plé achomair ar ghné mhaisiúil inmheánach **amháin** den fhoirgneamh a roghnaigh tú.*Léirigh do fhreagra.*

5. Tá cáil ar Paul Henry (1876-1958) mar gheall ar a íomhánna de thírdhreach na hÉireann. Freagair (a), (b) agus (c).
- (a) Ainmnigh saothar **amháin** le Paul Henry a bhfuil staidéar déanta agat air.
- (b) Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas:
- ábhar
 - comhdhéanamh
 - teicnící agus úsáid datha(nna).
- (c) Cén fáth, dar leat, ar roghnaigh Paul Henry pictiúir den tírdhreach a phéinteáil d' lathar na hÉireann?
- Léirigh do fhreagra.*

6. Tá “**Long an Bháis**” le John Behan (r. 1938) **léirithe ar an mbileog leis seo**. Freagair (a), (b) agus (c).
- (a) Déan cur síos agus plé ar an dealbhóireacht seo faoi na ceannteidil seo a leanas:
- suíomh
 - foirm agus cruth
 - láimhseáil na fíorach daonna.
- (b) Cad is ábhar don dealbhóireacht? Luaigh fáthanna le do fhreagra.
- (c) Ainmnigh píosa **amháin** eile de dealbhóireacht phoiblí na hÉireann a bhfuil staidéar déanta agat air, agus déan cur síos agus plé achomair air.
- Léirigh do fhreagra.*

7. Roghnaigh saothar le duine **amháin** de na healaíontóirí seo a leanas:
- James Arthur O'Connor (1792-1841)
 - Jack B. Yeats (1871-1957)
 - Mary Swanzey (1882-1978)
 - Oisín Kelly (1915-1981)
 - Gerard Dillon (1916-1971)
 - Robert Ballagh (r.1943)
 - Alice Maher (r.1956).
- Freagair (a), (b) agus (c).
- (a) Ainmnigh an saothar a roghnaigh tú.
- (b) Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas:
- ábhar
 - comhdhéanamh/foirm
 - teicnící agus úsáid ábhar.
- (c) Tabhair roinnt eolais faoin ealaíontóir a roghnaigh tú.
- Léirigh do fhreagra.*

Roinn II – Ealaín na hEorpa (1000 AD – An Lá Inniu)

8. Tá **Ard-Eaglais Rheims léirithe ar an mbileog leis seo.**

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an ardeaglais seo faoi na ceannteidil seo a leanas:

- an taobh amuigh
- an taobh istigh
- dealbhóireacht Ghotach.

(b) Déan cur síos agus plé achomair ar fhuinneoga daite Gotacha.

Léirigh do fhreagra.

9. Tá **“Diptic Wilton” (c.1395-1399) léirithe ar an mbileog leis seo.**

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an saothar seo faoi na ceannteidil seo a leanas:

- ábhar
- leagan amach
- teicnící péintéireachta agus úsáid datha(nna).

(b) Déan cur síos agus plé achomair ar fheidhm an tsaothair seo **agus** ar an gcaoi ar tógadh an saothar seo.

Léirigh do fhreagra.

10. Tá **“Maighdean na gCarraigeacha”** le Leonardo da Vinci (1452-1519) **léirithe ar an mbileog leis seo.**

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an saothar seo faoi na ceannteidil seo a leanas:

- ábhar
- comhdhéanamh agus leagan amach
- solas agus úsáid datha(nna).

(b) Ainmnigh saothar **amháin** le healaíontóir eile de chuid an Ard-Renaissance agus déan cur síos agus plé achomair air.

Léirigh do fhreagra.

11. Tá **“Eacstais Naomh Treasa”** le Gian Lorenzo Bernini (1598-1680) **léirithe ar an mbileog leis seo.**

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an saothar seo faoi na ceannteidil seo a leanas:

- ábhar
- teicnící agus úsáid bunábhar
- láimhseáil na fíorach daonna.

(b) Déan cur síos agus plé achomair ar an stíl Bharócach.

Léirigh do fhreagra.

12. Tá “**Damhsa ag Le Moulin de la Galette**” le Pierre-Auguste Renoir (1841-1919) *léirithe ar an mbileog leis seo*.
Freagair (a) agus (b).
(a) Déan cur síos agus plé ar an saothar seo faoi na ceannteidil seo a leanas:
- ábhar
 - comhdhéanamh
 - teicnící agus úsáid datha(nna).
- (b) Déan cur síos agus plé achomair ar an Impriseanachas.
Léirigh do fhreagra.
13. Roghnaigh saothar **amháin** le Pablo Picasso (1881-1973) a ndearna tú staidéar air.
Freagair (a) agus (b).
(a) Ainmnigh an saothar a roghnaigh tú, agus déan cur síos agus plé ar an saothar seo faoi na ceannteidil seo a leanas:
- ábhar
 - foirm/comhdhéanamh
 - teicnící agus úsáid datha(nna).
- (b) Tabhair cuntas achomair ar shaothar Pablo Picasso i rith a shaoil.
Léirigh do fhreagra.
14. Roghnaigh **ceann amháin** de na saothair seo a leanas agus freagair (a) agus (b):
- “**Breith Véineas**” le Sandro Botticelli (c. 1445-1510)
 - “**Faire na hOíche**” le Rembrandt van Rijn (1606-1669)
 - “**An Tríú Lá de Bhealtaine 1808**” le Francisco de Goya (1746-1828)
 - “**The Fighting Temeraire**” le J.M.W. Turner (1775-1851)
 - “**An Oíche Réaltógach**” le Vincent van Gogh (1853-1890).
- (a) Déan cur síos agus plé ar an saothar a roghnaigh tú faoi na ceannteidil seo a leanas:
- ábhar
 - comhdhéanamh
 - stíl agus úsáid datha(nna)/solais.
- (b) Tabhair tuilleadh eolais faoin ealaíontóir a roghnaigh tú.
Léirigh do fhreagra.

Roinn III – Léirthuiscint na hEalaíne

15. Freagair (a) agus (b).

- (a) Déan cur síos agus plé ar fhógra teilifíse/ar fhógra ar líne a bhí éifeachtach ó thaobh amhairc de, dar leat. Bain úsáid as na ceannteidil seo a leanas:
- an príomhsmaoineamh ar baineadh leas as chun an táirge/an tseirbhís a chur chun cinn
 - an spriocmhargadh
 - na teicnící amhairc a úsáideadh.
- (b) Mol smaoineamh d'fhógra teilifíse/d'fhógra ar líne le haghaidh aonach saoire **nó** taispeántas ceardaíochta. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

16. Freagair (a) agus (b).

- (a) Ainmnigh gailearaí, músaem **nó** ionad léirmhíniúcháin ar thug tú cuairt air. Déan cur síos agus plé mion ar an dóigh ar cuireadh **dhá** dhéantúsán ar taispeáint ann.
- (b) Mol **trí** bhealach a bhféadfadh gailearaithe, músaeim agus ionaid léirmhíniúcháin taispeántais a dhéanamh níos spéisiúla do mhic léinn agus do dhaoine óga. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

17. Freagair (a) agus (b).

- (a) Déan cur síos agus plé ar aghaidh an tsiopa **atá léirithe ar an mbileog leis seo** faoi na ceannteidil seo a leanas:
- éifeacht ó thaobh amhairc de
 - úsáid datha(nna)
 - litreoireacht.
- (b) Mol dearadh do chlúdach biachláir chun 'itheachán sláintiúil' a chur chun cinn i siopa caife. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

18. Is féidir le healaíontóirí beocht nua a chur i spásanna folmha a bhfuil neamart déanta iontu.

Freagair (a) agus (b).

- (a) Déan cur síos agus plé ar an múrmhaisiú **atá léirithe ar an mbileog leis seo** faoi na ceannteidil seo a leanas:
- íomhánna
 - leagan amach
 - dath(anna).
- (b) Mol dearadh do mhúrmhaisiú le foirgneamh i do cheantarsa a bhfuil neamart déanta ann a mhaisiú. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra

19. Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an dealbhóireacht phoiblí **atá léirithe ar an mbileog leis seo** faoi na ceannteidil seo a leanas:

- suíomh agus méid
- foirm agus cruth
- dath(anna) agus dromchla.

(b) Mol dearadh do dhealbhóireacht atá le cur ag an mbealach isteach i bpáirc bhaile **nó** i bpáirc foraoise. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

20. Is cuidiú é éide chun daoine in eagraíocht a aithint.

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar éide ionad oibre a cheapann tú a bheith dea-dheartha faoi na ceannteidil seo a leanas:

- úsáid fabraice
- úsáid datha(nna)
- mionsonraí speisialta.

(b) Mol dearadh d'éide nua do do scoil **nó** do d'fhoireann spóirt áitiúil. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

21. Freagair (a) agus (b).

(a) Déan cur síos agus plé ar an bpóstaer **atá léirithe ar an mbileog leis seo** faoi na ceannteidil seo a leanas:

- leagan amach
- íomhánna
- úsáid datha(nna).

(b) Mol dearadh faoi choinne cárta gnó chun ionad tatúnna **nó** sciamhlann a fhógairt. Tabhair fáthanna le do chinntí dearaidh.

Léirigh do fhreagra.

Leathanach Bán



Scrúdú na hArdteistiméireachta, 2017 Gnáthleibhéal
Leaving Certificate Examination, 2017 Ordinary Level

Ealaín: Stair agus Léirthuisctint na hEalaíne - Léaráidí
Art: History and Appreciation of Art - Illustrations

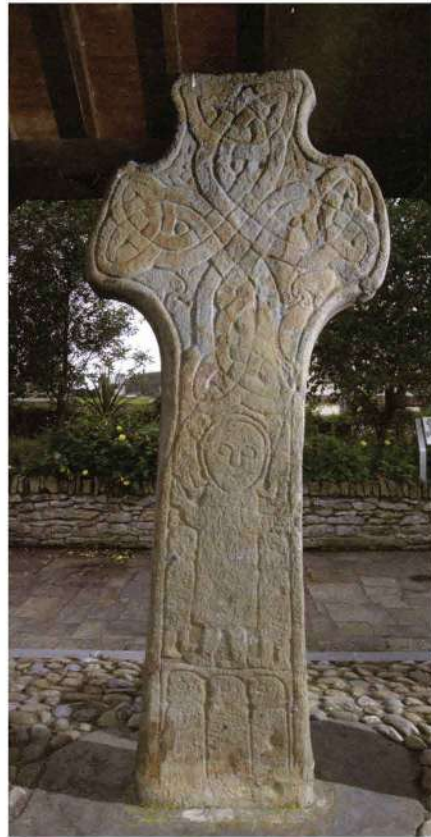
1



Brú na Bóinne
Newgrange

Ceist Question

2



Cros Charn Domhnach
Carndonagh Cross

Ceist Question

6



Long an Bháis le John Behan
Coffin Ship by John Behan

Ceist Question



Ard-Eaglais Rheims
Rheims Cathedral

Léaráidí le caoinchead

Illustrations courtesy of

Oifig na nOibreacha Poiblí

The Office of Public Works

The National Gallery, Londain/London

Musée du Louvre, Páras/Paris

Santa Maria della Vittoria, Rome

Musée d'Orsay, Páras/Paris



Diptic Wilton
Wilton Diptych

10

Ceist Question



Maighdean na gCarraigeacha le Leonardo da Vinci
The Virgin of the Rocks by Leonardo da Vinci

11

Ceist Question



Eacstais Naomh Treasa le Gian Lorenzo Bernini
The Ecstasy of Saint Teresa by Gian Lorenzo Bernini

12

Ceist Question



Damhsa ag Le Moulin de la Galette le Pierre-Auguste Renoir
Dance at Le Moulin de la Galette by Pierre-Auguste Renoir

17



Ceist Question

18



Ceist Question

19



Ceist Question

21



WANT TO PROGRESS YOUR CAREER OPPORTUNITIES?

An exciting opportunity for you to further your career opportunities and achieve a QQI (FETAC) Level 5 Major Award. This course also focuses on developing your business idea's through the Start your Own Business and Entrepreneurial studies modules.

OBJECTIVE

The programme aims to provide learners with the skill, knowledge and competence in the core areas of Business Studies, including Starting your own Business (develop a Business plan), Entrepreneurial studies, Marketing, using the Internet and Web Authoring, to its maximum potential in Business. This programme leads to a FETAC Level 5 Major Award in eBusiness for learners who meet the award requirements.

MODULES

1. Entrepreneurial studies
2. Start Your Own Business
3. Marketing practice
4. Business Law
5. E Business Studies
6. The Internet
7. Web Authoring
8. Work Experience

COURSE STARTS

26th September 2016

COURSE LENGTH ~ 40 weeks

LOCATION ~ Carrick on Shannon

NB:

If you are NOT in receipt of a payment from DSP, you can still express an interest in the course and if places are available you may be considered for a place on the course. Priority given to those in receipt of a DSP payment and who meet the requirements. Call into your Local INTRED OFFICE in Carrick on Shannon to express your interest in this fantastic opportunity to develop your career.

Ceist Question

Contact Mary - INTRED Office Sligo
Phone: 098 2346 678 21 email: info @COS_QQI

